

тира Св. Иванъ Осоговски съ грабителски нападения.¹⁾ За влашкитѣ пастирски жители въ Родопитѣ споменахме по-прѣди. Такива е имало и въ Пиринъ, за което ни свѣдочатъ имена на села и мѣстности. Имаме село Влахи въ западнитѣ поли на планината, Влахина Планина между Пиянецъ и Джумая.

Отъ срѣдновѣковнитѣ македонски власи сж зачувани може би сегашнитѣ мегленци въ планинскитѣ височини на южна Македония като единичко земледѣлско влашко поселение между българитѣ. Езикътъ на тия власи е прѣходенъ между нарѣчието на македо-епирскитѣ власи и онова на дунавскитѣ власи. Вънъ отъ това между тѣхъ нѣма никакви прѣдания за прѣселения отъ Пиндъ или отъ Албания, каквито сж се зачували между всичкитѣ други сегашни македонски власи.²⁾ Освѣнъ тѣзи отъ прѣди турската епоха сж по всѣка вѣроятностъ пастирскитѣ кочуещи власи, които живѣятъ лѣтъ по планинитѣ на източна Македония и скоро-погръчениитѣ власи въ *Сисаний*, старото *Сисанионъ*, нѣкогашно епископско седалище.

Слѣдъ турското завладѣване на Балканския Полуостровъ, повдигнали се нѣколко важни влашки търговски градове на албанска земя, близо до македонскитѣ прѣдѣли; такива сж били *Николица* на р. Дѣволъ въ сѣвернитѣ поли на Грамосъ Планина и *Шиписка* на-близу до Москополе, които сж цвѣтѣли прѣзъ XVI. и XVII в. По на югъ въ Грамосъ Планина се повдигнали други важни влашки центрове: *Ликотопи*, *Въртени* и *Фуша*. Прѣзъ XVIII в. влашкиятъ градъ *Москополе* взима първенство и става най-важенъ търговски центъръ между Македония, Албания и Адриатическо Море.³⁾ Голѣмото богатство, което се появило въ тия мѣста, е възбуждало грабителскитѣ инстинкти на арнаутското население и рано още тѣ сж били подфърлени на нападения и грабежи. Населението имъ било принудено да бѣга по разни посоки въ турската държава и въ нѣкои случаи вънъ отъ нея. Отъ тия бѣжанци въ разни врѣмена е наводнена Македония. По-напрѣдъ сж пострадали градоветѣ *Сисаний* и *Николица*. Москополе взелъ тогава първенствующе положение. Споредъ сегашни спомени, тоя градъ броилъ въ началото на XVIII в. около 60000 жители, ималъ добри гръцки училища. Кѣмъ срѣдата на сжщия вѣкъ тамъ се появила и печатница. Грабителски пълчища нападнали Москополе първъ пѣтъ презъ 1769 год. и го

¹⁾ Карановъ, Материали по етнографията на Македония, Сб. М. IV, 313.

²⁾ Weigand, Wlacho-Meglen, Leipzig, 1892. стр. 52—56.

³⁾ Weigand, Die Aromunen, I. 99, 297; Иречекъ, История, 573.